

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

13. juni 2013 • J.nr.: NMK-510-00309, NMK-501-00072 og NMK-43-00326 • Ref.: JCH

AFGØRELSE

i sagen om Varde Kommunes påbud om lovliggørelse af en række forhold i koncertstedet Mariehaven

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16, samt vandløbslovens § 17 og § 47.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Varde Kommunes påbud af 17. januar 2012 om fysisk lovliggørelse af broanlægget og opholdsarealet i og ved Ansager Å, bolværket/faskineringen af dele af Ansager Å og tilbygningen til det eksisterende teknikhus, og afgørelsen står således ved magt.

Varde Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet¹. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Klager gør i relation til broanlægget/opholdsarealet navnlig gældende, at området langs åen i 1980 blev udlagt som et areal til anvendelse i forbindelse med offentlig sti. Det betyder, at der i mere end 30 år har eksisteret planer for området ned mod åen som indebar, at offentligheden skulle kunne opholde sig og bevæge sig langs området ved åen. Dette er blevet en realitet med anlæggelsen af Mariehaven. Klager henviser til, at Varde Kommune som følge af vedtagelsen af lokalplan 44: "Musik Galleriet i Ansager" har været vidende om omfanget af klagers virke, herunder etablering af sti og også i forhold til broanlægget/opholdsarealet langs åen. Klager anfører, at der ikke er blevet anlagt en broanlæg/opholdsareal. Derimod har klager vedligeholdt, forstærket og forlænget en eksisterende bådebro og udstyret denne med rækværk. Klager mener således, at der ikke er ændret på den bærende konstruktion i forhold til tidligere. Herudover har klager etableret og sammenbygget bænke af træstammer med træerne mod åen og udstyret dem med ryglæn. Klager henviser herudover til sammenlignelige kommunale og private anlæg på andre strækninger af åen. Klager gør slutteligt gældende, at Varde Kommune burde have ophævet åbeskyttelseslinjen i forbindelse med vedtagelsen af lokalplanen for området.

Om bolværket/faskinering af vandløbet anfører klager navnlig, at der ikke er etableret et sådant. Derimod har klager forsøgt at sikre Mariehaven mod skader og ødelæggelser som følgende af Varde Kommunes manglende vedligeholdelse af vandløbet og brinkerne. Klager henviser til, at åen ofte er gået over sine bredder, og at han som følge heraf har søgt at dæmme op for skaderne ved at vedligeholde, forstærke og forlænge bådebroen og sikre de værst medtagne dele af vandløbsstrækningen ved hjælp af pæle og stammer.

Om halvtaget med delvis sidebeklædning ved teknikhuset anfører klager, at åbeskyttelseslinjen ikke er overskredet yderligere end det eksisterende sydlige teknikhus. Klager mener ikke, at der er blevet etableret en egentlig tilbygning, men derimod et udhæng med overdækning, der dels tjener som gennemgang fra bagscenen mod åen og dels til opbevaring af haveredskaber.

Sagens oplysninger

Sagen omhandler koncertstedet Mariehaven i Ansager, hvor Varde Kommune har meddelt påbud om lovliggørelse af en række forhold.

Kommunens afgørelse vedrører matriklerne 10cs, 10do, 10cv, 10cu, 7000æ og 7000ap, alle Ansager By, Ansager. Ifølge LIFA OIS ejes matriklerne 10sc, 10do, 10cv og 10cu af klager og/eller hans hustru, mens matriklerne 7000æ og 7000ap ejes af Varde Kommune. Arealerne er udlagt som byzone, på nær matr.nr. 7000ap, som er landzone.

På den sydligste matrikel 7000ap løber vandløbet Ansager Å i retning øst-vest. Vandløbet er udpeget som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ifølge Danmarks Miljøportal (Ribe Amt) afkaster Ansager Å 2-m-bræmmer i henhold til vandløbsloven.

Ansager Å afkaster en beskyttelseslinje efter naturbeskyttelseslovens § 16. Åbeskyttelseslinjen er ophævet på dele af de omhandlede matrikler og ved bebyggelsen nord for matriklerne.

Ca. 150 m nedstrøms matrikel 7000ap findes Natura 2000-område nr. 88: "Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde", der består af habitatområde H77.

Matriklerne 10cs, 10cu, 10cv, 10do og dele af 7000æ er omfattet af lokalplan 44: "Musik Galleriet i Ansager", der blev vedtaget af Varde Byråd d. 7. oktober 2008. Lokalplanens formål er at give mulighed for, at området kan anvendes til boliger og kulturelle arrangementer, herunder udendørs koncerter, teaterforestillinger m.v. samt parkering, og at fastlægge omfanget af de udendørs arrangementer, jf. planens pkt. 1.

Ifølge planens pkt. 6.01 skal bebyggelse opføres inden for de på kortbilag 3 viste byggefeltter. Uden for byggefeltterne må der dog bl.a. opføres to scenedepoter i tilknytning til friluftsscenen. Scenedepoterne må have et samlet etageareal på maksimalt 90 m². I en tilknyttet bemærkning til bestemmelsen fremgår, at uanset lokalplanens retningslinjer, så forudsætter byggeri inden for åbeskyttelseslinjen, at Varde Kommune forinden har meddelt særskilt dispensation efter naturbeskyttelsesloven. Ifølge lokalplanens redegørelsesdel var åbeskyttelseslinjen ved lokalplanens vedtagelse allerede ophævet i en del af lokalplanområdet og ved bebyggelsen nord for lokalplanområdet.

I planens pkt. 8 om ubebyggede arealer fremgår i pkt. 8.01, at ubebyggede arealer, der ikke anvendes til vej, parkering eller scene skal anlægges som opholdsarealer/haver. Af pkt. 8.02 om terrænregulering fremgår bl.a., at der må anlægges græsbanker til en scene og en publikumstribune, mens åbrinken ikke må berøres. Bestemmelsen i pkt. 8.02 er tilknyttet en enslydende bemærkning om dispensation fra åbeskyttelseslinjen som pkt. 6.01.

Forinden vedtagelsen af lokalplan 44, søgte Varde Kommune at få ophævet åbeskyttelseslinjen inden for lokalplanområdet. Dette blev afvist af Miljøcenter Odense med henvisning til, at:

"Lokalplanforslaget åbner mulighed for en så begrænset byggeaktivitet inden for åbeskyttelseslinjen, at det efter miljøcenterets vurdering ikke vil resultere i en væsentlig administrativ lettelse at ophæve åbeskyttelseslinjen. Ansøger må i stedet henvises til naturbeskyttelseslovens bestemmelser om konkret dispensation i forbindelse med ansøgning om byggeri."

Vandløbet Ansager Å er efter Natur- og Miljøklagenævnets ophævelse af vandplanerne målsat i regionplan 2016 for Ribe Amt. Vandløbet er B2-målsat (laksefiskevand), svarende til faunaklasse 5 på en skala fra 1-7, hvor 7 er bedst. Om vandløbets aktuelle tilstand fremgår af den nu ophævede vandplan for området, at tilstanden svarer til faunaklasse 7, og at vandløbet har en høj økologisk tilstand.

Ansager Å er et offentligt vandløb, som er omfattet af "Regulativ for Amtsvandløb nr. 3 Ansager Å", Ribe Amt, 1993, med rettelser vedtaget i juni 1997.

Det fremgår af regulativets pkt. 8.5 om vedligeholdelse, at brinksikring i form af faskinering med pæle, stensætning eller lignende ikke vil blive foretaget.

I regulativets redegørelsesdel fremgår, at vandløbets B2-målsætning bl.a. indebærer, at det bør accepteres, at horisontal erosion ikke forhindres ved kantafretning eller ved etablering af brinksikringer i form af faskiner eller stensætninger, hvilket især vil have betydning på tidligere regulerede strækninger. Det fremgår også, at der er erfaring for, at forsøg på at bremse lokal erosion ved hjælp af brinksikring ikke medfører nogen varig stabilisering af vandløbet, men blot flytter erosionsproblemet længere nedstrøms. Det er på denne baggrund, at bestemmelsen i regulativets pkt. 8.5 er fastsat.

Sagsforløb

Sagen startede ved, at Varde Kommune fik en henvendelse om, at en række forhold på klagers ejendom var i strid med bl.a. naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven.

Varde Kommune foretog tilsyn på de omhandlede matrikler, hvor både kommunen og klager deltog. Af tilsynsnotatet fremgår bl.a.:

1. *Der er etableret et broanlæg/opholdsareal i trækonstruktionen i/ved Ansager Å. Anlægget blev ikke opmålt, men det anslås, at anlægget strækker sig langs ca. 37 meter af åbrinken (ifølge artikel i JV >50 meter). Åbrinken er på denne strækning dækket af planker, og flere steder rækker anlægget ud over selve vandfladen. Anlægget er etableret på offentligt ejet areal.*
2. *Langs resten af åbrinken ud for matr.nre. 10cu og 10cv er der etableret bolværk/faskinerng af det kommunale vandløb. Anlægget er på offentligt ejet areal.*
- ...
6. *Der er etableret tilbygning (halvtag, delvist sidebeklædt) på det sydligste teknikhus. Anvendes til lager. Arealet skønnes at være ca. 30-40 m². Tilbygningen/halvtaget er etableret på offentligt ejet areal.*
- ...

Tilsynsnotatet er vedlagt et kort, hvor anlæggenes placering fremgår, ligesom der er vedlagt fotos fra tilsynet.

Varde Kommune sendte den 6. september 2011 varsel om påbud om lovliggørelse af anlæggene samt partshøring til klager.

Den 28. oktober 2011 fremsendte klager ansøgning om retlig lovliggørelse af forholdene:

- Om det anlagte broanlæg/opholdsareal ved åen anførte klager bl.a., at området langs åen i 1980 blev udlagt som et areal til anvendelse i forbindelse med offentlig sti. Det betyder, at der i mere end 30 år har eksisteret planer for området ned mod åen som indebar, at offentligheden skulle kunne opholde sig og bevæge sig langs området ved åen. Dette er blevet en realitet med anlæggelsen af Mariehaven. Klager henviste også til sammenlignelige kommunale anlæg på andre strækninger af åen. Klager anførte, at der ikke er blevet anlagt en broanlæg/opholdsareal. Derimod har klager forstærket og forlænget en eksisterende bådebro og udstyret denne med rækværk. Herudover har klager etableret og sammenbygget bænke af træstammer med træerne mod åen og udstyret dem med ryglæn.
- Om bolværket/faskinering af vandløbet anførte klager bl.a., at der ikke er etableret et sådant. Derimod har klager forsøgt at sikre brinken mod åens tiltagende angreb og sørget for, at Mariehaven kunne anvendes til det, som lokalplanen foreskriver. Klager henviste til, at åen ofte er gået over sine bredder. Det sker ikke længere i samme omfang som hidtil eftersom terrænet er hævet, Mariehaven drænet og brinken er blevet sikret med stolper. Klager henviste også til sammenlignelige kommunale og private foranstaltninger på andre strækninger af åen.
- Om halvtaget med delvis sidebeklædning ved teknikhuset anførte klager bl.a., at området mod åen bag det sorte og sydligste deponhus er blevet afskærmet, så det ser pænt ud, og indrettet til opbevaring af haveredskaber. Klager har også etableret et tag henover og forbundet det med deponhuset, så haveredskaberne kan opbevares i tørvejr. Samtidig har klager af praktiske hensyn fået gangarealet langs deponhuset overdækket.

Den indkomne ansøgning om lovliggørelse blev behandlet af Varde Kommunes Udvalg for Plan og Teknik på et møde den 20. december 2011. Det fremgår som forvaltningens vurdering, at forhold 1 og 2 er i strid med formålet i naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven og rækker langt ud over det, der normalt ville kunne gives tilladelse/dispensation til. En lovliggørende dispensation/tilladelse ville derfor kunne medføre en uheldig præcedensvirkning. Videre fremgår, at forhold 6 også vurderes at være opført i strid med lokalplanen, og at det er forvaltningens vurdering, at der ikke inden for rammerne af planen vil kunne meddeles dispensation til anlæggene. Forvaltningen bemærkede, at bl.a. forhold 1, 2 og 6 er placeret på kommunens arealer, og at kommunen derfor i forbindelse med en eventuel lovliggørelse vil skulle acceptere byggeriet som grundejer, ligesom der skulle udarbejdes en aftale om, at kommunen stillede jorden til rådighed. I overensstemmelse med forvaltningens anbefaling besluttede Udvalget for Plan og Miljø at meddele afslag på retlig lovliggørelse af forhold 1, 2 og 6, og i forlængelse heraf at meddele påbud om fysisk lovliggørelse af forholdene. Frist for opfyldelse af påbuddet skulle fastsættes til 1. maj 2012.

Herefter traf Varde Kommune den 17. januar 2012 afgørelse i sagen i form af påbud om fjernelse af anlæg 1, 2 og 6 samt retablering af området. Som begrundelse for afgørelsen fremgår bl.a.:

"Formålet med vandløbsloven er især at sikre afledningen af vand under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten. Ifølge lovens § 17 og § 47 må der ikke uden tilladelse fra kommunen foretages vandløbsregulering (herunder etablering af bolværk/faskinering) eller etableres broanlæg eller lignende.

Formålet med § 3-beskyttelsen af vandløbet er især at sikre vandløbet som naturtype og som en naturkorridor i landskabet. Ifølge § 3 i naturbeskyttelsesloven gælder der et forbud imod tilstandsændringer af vandløbet og dets brinker, og kommunen kan kun i særlige tilfælde dispensere fra dette forbud.

Formålet med åbeskyttelseslinjen er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Ifølge § 16 i naturbeskyttelsesloven må der ikke uden kommunens dispensation foretages terrænændringer, placeres bebyggelse mv. inden for 150 m fra visse vandløb og søer.

Det er kommunens vurdering, at de indgreb, der er sket i vandløbet og langs vandløbsbredden rækker langt ud over det, der normalt ville kunne gives tilladelse til, da det etablerede er i strid med formålet og intentionerne med naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven. Kommunen lægger desuden vægt på, at indgrebet er i strid med den gældende lokalplan for Mariehaven samt, at en lovliggørende dispensation/tilladelse vil kunne medføre en uheldig præcedensvirkning.

For så vidt angår tilbygningen til de sydligste teknikhus (forhold 6) blev det i forbindelse med lokalplanlægningen nøje fastlagt, hvor meget der kunne dispenseres fra åbeskyttelseslinjen, og tilbygningen er i strid med dette. ..."

Herefter følger Varde Kommunes vurdering af afgørelsens påvirkning på arterne odder, snæbel og grøn kølleguldsmed, der alle er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Det er kommunens vurdering, at der med afgørelsen er taget sådanne hensyn til vandløbet, brinkerne og naturkorridoren, at der ikke vil ske en forringelse af levevilkårene for de nævnte bilag IV-arter. Kommunen bemærker af-

slutningsvist, at odder og den prioriterede art snæbel desuden indgår i udpegningsgrundlaget for det nedstrøms liggende Natura 2000-område.

Varde Kommune har i anledning af klagesagen navnlig anført, at kommunen med vedtagelsen af lokalplan 44 har taget endelig stilling til, i hvilket omfang åen og de ånære arealer i Mariehaven kan benyttes og hvilke aktiviteter, kommunen var indstillet på at meddele dispensation til. I relation til klagers argument om, at Varde Kommune burde have ophævet åbeskyttelseslinjen i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen, henviser kommunen til Miljøcenter Odenses afvisning heraf.

Kommunen anfører videre, at den ikke har kendskab til, at der tidligere har været broanlæg med et omfang, som det, der er opført nu. Dette underbygges med fotos fra en besigtigelse foretaget af kommunen i marts 2009, hvorpå der kun kan erkendes et mindre, ældre broanlæg. Kommunen fastholder på den baggrund sin vurdering af, at broanlægget er opført i strid med naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven.

I relation til klagers påstand om, at der findes en række lignende anlæg på andre strækninger af Ansager Å oplyser kommunen, at den har meddelt dispensation fra naturbeskyttelsesloven til etablering af en handicapfiskeplads, og udlejet arealet til Danmarks Sportsfiskerforbund, som har etableret fiskepladsen. De øvrige anlæg, som klager refererer til, har kommunen ikke kendskab til. På baggrund af klagen vil kommunen efterfølgende undersøge lovligheden af anlæggene.

Til klagers påstand om, at bolværket/faskineringen er opført for at sikre Mariehaven mod skader, som er forårsaget af kommunens utilstrækkelige vedligeholdelse af vandløbet, oplyser kommunen, at klager ikke tidligere har henvendt sig til kommunen om dens vedligeholdelse af vandløbet. Kommunen mener også, at regulativet for Ansager Å er overholdt. Kommunen henviser også til lokalplanens pkt. 8.02 om, at åbrinken ikke må berøres.

I forhold til etablering af den overdækkede tilbygning anfører kommunen, at der med lokalplanen er taget stilling til, at der ikke skal etableres yderligere anlæg inden for åbeskyttelseslinjen.

Natur- og Miljøklagenævnet afholdt den 15. maj 2013 besigtigelse i sagen, hvor sagens parter deltog. Ved besigtigelsen gav parterne hver især udtryk for synspunkter, som fremgår af sagsfremstillingen.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Mikkel Schaldemose (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Varde Kommune har den 17. januar 2012 meddelt påbud om fysisk lovliggørelse af en række forhold i koncertstedet Mariehaven, herunder de påklagede forhold om etablering af broanlæg og opholdsareal i og ved Ansager Å, etablering af bolværk/faskinering af dele af Ansager Å og etablering af en tilbygning til det eksisterende teknikhus.

Kommunens påbud er meddelt med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16, samt vandløbslovens § 17 og § 47.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, skal tilsynsmyndigheden foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Ifølge vandløbslovens § 54 a skal vandløbsmyndigheden foranledige ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning.

Afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, og vandløbslovens § 54 a kan ikke påklages, jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, og vandløbslovens § 80, stk. 1.

Spørgsmålet, om der foreligger et ulovligt forhold i forbindelse med en afgørelse truffet efter de nævnte bestemmelser kan dog påklages.

Naturbeskyttelseslovens § 3

I henhold til naturbeskyttelseslovens² § 3, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen (tidligere amtsrådet) er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, kan der i særlige tilfælde meddeles dispensation fra forbuddet i § 3.

Det følger af bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven, at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i strid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne, idet reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes. En væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse er således ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en dispensation. Der må, for at et indgreb i områdets tilstand eventuelt kan accepteres, tillige være tale om et område, som ud fra naturbeskyttelsesmæssige hensyn vurderes som uden særlig interesse, eller om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen i området.

Natur- og Miljøklagenævnets praksis er – i overensstemmelse hermed – restriktiv.

Spørgsmålet om, hvorvidt dispensation til en allerede gennemført tilstandsændring bør meddeles, skal som udgangspunkt behandles, som om indgrebet ikke havde fundet sted.

Naturbeskyttelseslovens § 16

Efter naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne eller lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søer eller registrerede vandløb.

Efter lovens § 65, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen gøre undtagelse fra § 16, stk. 1. Det beror på et konkret skøn, om der i sagen er tilstrækkeligt grundlag for at fravige hovedreglen.

² Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009 af lov om naturbeskyttelse

Hovedformålet med åbeskyttelseslinjen er at sikre åer som værdifulde landskabelementer og levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyrelivet.

Ved afgørelsen kan der lægges vægt på, om der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse og der ikke ved en dispensation skabes en præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. I vurderingen indgår således overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager. Hvis der gives tilladelse i det konkrete tilfælde skal lignende tilfælde behandles på samme måde. I Natur- og Miljøklagenævnets praksis lægges der stor vægt på lovens almene formål, uanset at den enkelte sags betydning er begrænset.

Efter naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, kan Naturstyrelsen ophæve eller reducere åbeskyttelseslinjen.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis forudsættes det, at i de tilfælde, hvor beskyttelseslinjen reduceres på grundlag af gennemførelsen af en lokalplanlægning eller lignende, hvor planlægningen er bindende og har en vis detaljeringsgrad, er der gjort endeligt op med muligheden for byggeri m.v. på det beskyttede areal. Dette indebærer, at der kun i ganske særlige tilfælde bør meddeles dispensation fra en allerede reduceret åbeskyttelseslinje. I tilfælde, hvor en dispensation kan få større betydning end for den enkelte sag, bør også dette hensyn indgå i vurderingen.

Hvis der er tale om en generel reduktion for et eksisterende, sammenhængende byområde i større målestok, hvor reduktionen har til formål at skabe administrative forenklinger, således at uafklarede spørgsmål forudsættes løst konkret ved dispensation, vil dispensationssager sædvanligvis blive vurderet på samme måde, som hvis der ikke var sket en reduktion. Det samme gælder, hvis reduktionen er sket på grundlag af en lokalplan, der ikke indeholder en detaljeret gennemgang af området.

Vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 17 må vandløb kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

Ved regulering af et vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, jf. vandløbslovens § 16.

Ifølge vandløbslovens § 47 må broer, overkørsler eller lignende ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse. Bestemmelsen vedrører alene anlæg, der tjener til passage over vandløbet.

I reguleringsbekendtgørelsen³ er fastsat de nærmere regler om regulering af vandløb og om anlæggelse af broer, overkørsler mv.

Det følger af bekendtgørelsens § 18, at vandløbsmyndigheden ved sin afgørelse skal tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet samt sikre, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet.

³ Bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Ifølge bekendtgørelsens § 19, stk. 1, kan der først meddeles godkendelse til et projekt om regulering og anlæggelse af broer m.v., når der foreligger en endelig afgørelse efter bl.a. naturbeskyttelsesloven.

Det meddelte påbud

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at etableringen af bolværket/faskineringen, hvorved der sker indgreb i vandløbsbrinken, er sket i strid med naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16 samt vandløbslovens § 17.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at der foreligger særlige omstændigheder i denne sag, der kan begrunde en dispensation fra forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 3 til det ansøgte. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på indgrebets størrelse, og at indgrebet ikke har en naturforbedrende funktion. Allerede fordi der ikke kan dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3 finder nævnet ikke anledning til at vurdere det anlagte i forhold til naturbeskyttelseslovens § 16 og vandløbsloven.

Det er Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at tilbygningen til teknikhuset er opført i strid med naturbeskyttelseslovens § 16. Det er nævnets vurdering, at der på det nuværende planlægningsmæssige grundlag ikke er mulighed for at dispensere fra forbuddet i § 16.

Opholdsarealet/broanlægget er opført i strid med naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16, samt vandløbslovens § 17 og § 47.

Et flertal på fem af nævnets medlemmer – med formandens stemme som udslagsgivende – finder, at der ikke kan meddeles en lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til det opførte anlæg. Der er i den forbindelse særligt lagt vægt på indgrebets størrelse og hensynet til præcedens. Allerede fordi der ikke kan dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3 finder nævnet ikke anledning til at vurdere det anlagte i forhold til naturbeskyttelseslovens § 16 og vandløbsloven.

Fem medlemmer (Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Per Larsen, Marion Pedersen og Jens Vibjerg) finder, at der bør ske en retlig lovliggørelse af dele af anlægget, således at alene opholdsarealet ude i vandløbet skal lovliggøres fysisk. Mindretallet lægger i den forbindelse særligt vægt på koncertstedets særlige karakter, ligesom præcedensvirkningen af en delvis retlig lovliggørelse findes at være begrænset.

I overensstemmelse med flertallet stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Varde Kommunes påbud af 17. januar 2012 om fysisk lovliggørelse af de omhandlede forhold.

Varde Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

På nævnets vegne

Jeanette Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

Afgørelsen er sendt pr. brev til:

- Helge og Inger Marie Engelbrecht, Søndergade 20A, 6823 Ansager

og pr. e-mail til:

- Varde Kommune, Att.: Klaus Bertram Fries, sagsnr. 962108, vardekommune@varde.dk og cc: klbf@varde.dk